

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets president
Ekspedisjonskontoret
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2884-

23. august 2021

Spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2819/2021 fra representanten Erlend Wiborg

Storingsrepresentant Erlend Wiborg har stilt følgende spørsmål til skriftlig besvarelse:

Hvor mange pensjonister har en pensjon som er lavere enn EUs fattigdomsgrense?

Svar:

Jeg vil i mitt svar legge til grunn at det er EUs lavinntekstmål det siktes til i besvarelsen. EUs lavinntekstmål tar hensyn til husholdningsstørrelse og lavinntektsgrensen er derfor ulik for enslige og de som bor sammen med andre.

EUs lavinntekstmål (gjernes omtalt som EU-ekvivalensskala) er definert ved at lavinntektsgrensen settes lik 50 eller 60 prosent av median inntekt etter skatt per forbruksenhet. Inntekt etter skatt per forbruksenhet er lik summen av husholdningens skattepliktige og skattefrie inntekter, fratrukket skatt, fordelt på antall forbruksenheter i husholdningen. Antall forbruksenheter er beregnet ved bruk av EUs ekvivalensskala, der første voksne får vekt lik 1, neste voksne vekt lik 0,5, mens hvert barn får vekt lik 0,3. For to voksne personer som lever sammen uten barn er derfor lavinntektsgrensen for husholdningen 1,5 ganger nivået for enslige.

Ettersom EU-60 er en relativ inntektsgrense, fastsettes ikke nivåene før inntekten for året er ferdiglignet. De nyeste anslagene for lavinntekt er derfor for 2019. EU-60 for 2019 er 237 600 kroner for enslige og 356 400 kroner for par uten barn. I 2021-kroner tilsvarer dette 251 659 kroner for enslige og 377 489 kroner for par.

Gjeldende minstenivå for alderspensjon fra folketrygden er 223 717 for enslige og ordinær sats for gifte/samboende er 192 408 kroner.

SSB har statistikk over antall som defineres som å ha lavinntekt etter EU-60 for ulike befolkningsgrupper. Her går det fram at det i 2019 er 87 528 alderspensjonister (67 år og eldre) som defineres å tilhøre en husholdning med lavinntekt. Dette utgjør 11 prosent av alle alderspensjonistene (67 år og eldre). I SSBs statistikk over lavinntekt inngår alle inntekter, ikke kun alderspensjon fra folketrygden.

For pensjonister som lever i par er det husholdningens samlede inntekt som er av betydning og det gir derfor ikke mening å vurdere om nivået på den enkeltes pensjon er under lavinntektsgrensen. I det følgende gis det derfor en oversikt over pensjonsnivået til enslige alderspensjonister.

Tabell 1 under gir en oversikt over hvor mange enslige alderspensjonister som har en alderspensjon fra folketrygden som på årsbasis er lavere enn EUs lavinntektsmål og hvor mange som mottar en alderspensjon fra folketrygden over lavinntektsmålet.

Tabell 1   Antall enslige alderspensjonister som har en pensjon over og under EU-60 for enslige. Mars 2021

	Antall enslige alderspensjonister
I alt	400 159
Over eller lik anslått EU-60	210 432
Under anslått EU-60	189 727

Merknad: Beløp er korrigert for uttaksgrad

Blant de enslige som mottar en pensjon fra folketrygden under EU-60, mottar 31 prosent en pensjon som defineres som minste pensjonsnivå, dvs. at om lag 31 prosent er definert som minstepensjonister. Rundt 5 prosent av de enslige med en alderspensjon fra folketrygden under EU-60 har redusert trygdetid.

Alderspensjonister som mottar minste pensjonsnivå fra folketrygden kan ha andre pensjoner, trygdeytelser, yrkesinntekt, kapitalinntekter osv. Det er den samlede inntekten som definerer om en er under lavinntektsgrensen, ikke pensjon fra folketrygden alene. Det er videre mange faktorer som påvirker den økonomiske situasjonen uten at de omfattes av inntektsbegrepet, slik som offentlige tjenester og verdien av å eie egen bolig. I en studie fra 2017 fant man at andelen med lavinntekt i Norge nærmere halveres dersom verdien av kommunale tjenester regnes med. Å øke minstepensjonene til EUs lavinntektsgrense er derfor et lite treffsikkert virkemiddel for å redusere fattigdommen i Norge.

Tall fra SSB (tall fra 2018) viser at husholdninger bestående av alderspensjonister med minste pensjonsnivå har en god del andre inntekter enn alderspensjon fra folketrygden. Når

vi ser på hele gruppen utgjør andre inntekter enn alderspensjon fra folketrygden om lag 39 prosent av samlet husholdningsinntekt. Når vi kun ser på gifte og samboende utgjør andre inntekter enn folketrygden hhv. 38 og 65 prosent. Det er primært alendeboende hvor alderspensjon fra folketrygden stort sett utgjør hele inntekten (om lag 78 prosent).

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Torbjørn Røe Isaksen'.

Torbjørn Røe Isaksen